

2016-03-04   **Diarienummer:** 1.3.1-Å2015-1681

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar

Remiss av Statens kulturråds delredovisning om kulturverksamheter i vissa bostadsområden (dnr Ku2015/02737/KI)

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas.

Tillväxtverket har lång erfarenhet av att förbättra förutsättningarna för och involvera målgrupperna företagare med utländsk bakgrund, unga företagare och kulturföretagare. Kulturrådet och Tillväxtverket har samarbeten. Bland annat samarrangerade myndigheterna en internationell konferens 2014 om hur kultur och kulturföretagare bidrar till hållbar stadsutveckling. Konferensen dokumenterades genom ett specialnummer av tidskriften PLAN (nr 5 2014). Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Tillväxtverkets synpunkter

Tillväxtverket är sammanfattningsvis positivt till Kulturrådets förslag.

Angående Stödets utformning; sidan 6 samt Förslag till bidragsförordning; sidan 7

Tillväxtverket skulle gärna se ett förtydligande av om "lokal kommersiell verksamhet" är att förstå som lokala företag. I så fall bör det i satsningen tydliggöras att det är stor skillnad mellan större och mindre företag. Fastighetsbolag och centrumägare har mycket annorlunda förutsättningar att ingå i lokalt partnerskap för denna typ av satsning än ett soloföretag.

I förslaget till bidragsförordning i 5§ används begreppet "näringsidkare". Avser detta ovanstående eller kan det tolkas på andra sätt?

Angående Grunder för bedömning; sidan 9

Första stycket, punkt 2 och 4; rörande "professionella", "kommersiella aktörer" och "kommersiella rum".

Tillväxtverket skulle gärna se en utveckling av dessa skrivningar. Texten kan i nuläget

missförstås som att satsningen gör skillnad på å ena sidan professionellt kulturverksamma och å andra sidan kommersiella aktörer. Detta riskerar bli kontraproduktivt eftersom professionellt kulturverksamma vanligen är kommersiellt verksamma genom företag. Det är olyckligt också på grund av att en vag definition av kommersiella aktörer och kommersiella rum kan komma att försvåra prioriteringsarbetet. Det är stor skillnad på både verksamhet och rum i kommersiella verksamheter av typen fastighetsbolag och centrumägare, jämfört med till exempel Yalla Trappan i Malmö eller musikföretagaren Gürsel Dayan i Botkyrka.

Första stycket; förslag på tillägg:

Tillväxtverket föreslår att följande punkt läggs till listan över bedömningsgrunder i första stycket:

- delaktighet av kulturföretagare med lokal verksamhet.

Tillväxtverket ser att det kan finnas fördelar med att i prioriteringarna i första stycket även tillföra ett entreprenörskapsperspektiv. Det är Tillväxtverkets erfarenhet att den slags lokala utvecklingsprocesser som eftersträvas här, ofta är beroende av lokalt verksamma eldsjälar och idéskapare. Det är vanligt att dessa individer driver sin verksamhet i företagsform, såväl i soloföretag som i kooperativ. Här kan jämförelser ske med liknande processer i glesbygdsområden, exempelvis för att bryta avfolkning.

Andra stycket; förslag på tillägg:

Tillväxtverket föreslår att följande punkt läggs till listan över bedömningsgrunder i andra stycket:

- det i ansökan redogörs för hur man kommer att arbeta för ökad kännedom om och stöd för att starta företag, företrädesvis inom kultursektorn.

Precis som ökad tillgång till och delaktighet i kultur kan ge invånarna en ökad egenmakt, så innebär ökade möjligheter för invånarna att starta och driva sitt eget företag också en väg till egenmakt och deltagande i samhället. Vi ser det därför som mycket önskvärt att invånare som inspireras till att vilja gå vidare i kulturutveckling, och kanske fortsättningsvis försöka leva på design eller foto, via denna satsning kan komma i kontakt med såväl företagsrådgivare som med företag i andra sektorer där efterfrågan på sådana tjänster kan finnas.

Tredje stycket; förslag på tillägg:

Tillväxtverket föreslår att följande punkt läggs till listan över bedömningsgrunder i tredje stycket:

- upplevelsen av brist på attraktiva anställningsmöjligheter är hög enligt Entreprenörskapsbarometern.

De bostadsområden som satsningen avser att nå är tänkta att karaktäriseras bland annat av låg förvärvsfrekvens och låg medelinkomst. Tillväxtverket ser det som troligt att urvalet därför kan komma att resultera i flera områden där det finns en hög andel

invånare med utländsk bakgrund. Vår undersökning Entreprenörskapsbarometern visar att denna grupp i mycket högre grad än andra upplever ”brist på attraktiva anställningsmöjligheter”. De utmaningar regeringen vill adressera genom denna satsning kan således ha sin grund inte enbart i att många invånare kan uppleva sig vara exkluderade från offentlig kultur, utan även exkluderade från den ingång till deltagande i samhället som en anställning kan ge. Entreprenörskapsbarometern visar samtidigt att viljan att starta eget företag är högre hos personer med utländsk bakgrund. Det lokala kulturprojektets effekter på valdeltagande etc skulle därför kunna stärkas upp av parallella insatser för anpassad affärsrådgivning. Tillväxtverket ser att regeringens satsning kan förmeras och nå större effekter, ju fler nätverk och olika kompetenser som kan kopplas samman lokalt.

Angående Förslag; sidan 10 ff

Sidan 11; Referensgrupp

Tillväxtverket anser att det är viktigt att den nationella referensgruppen i likhet med de lokala projekten har representation av de målgrupper som man vill nå med satsningen. Satsningen bör ha större möjlighet till framgång desto mer samtal sker med målgrupperna än om dem.

Tillväxtverket anser vidare att experter i referensgruppen med fördel kan vara både offentligt utvecklingsansvariga med praktisk erfarenhet av att närma sig människor i bostadsområden och forskare som studerat sådana frågor. Det bör vara en fördel med erfarenhetsmässig kunskap exempelvis om att arbeta lokalt genom ett samlat nätverk. Det är inte ovanligt att man för att nå framgång genom sådana nätverk behöver en bred representation från olika lokala invånargrupper och att dessa behöver komma överens. Det är också bra med medvetenhet om att det i vissa områden kan finnas en projekttrötthet visavi offentliga satsningar eller försöksverksamheter.

Tillväxtverket anser också att det är en fördel med experter som har erfarenhet av att förbättra förutsättningarna för företagare med utländsk bakgrund och unga företagare. Detta på grund av att utmaningarna i sådant arbete ofta är liknande de utmaningar denna satsning vill möta.

Sidan 12; Integrering mellan Äga Rum och övriga pågående satsningar och verksamheter

Kulturrådet föreslår att satsningen bedrivs så att den integreras med andra offentliga verksamheter kring urbant utvecklingsarbete. Tillväxtverket vill i sammanhanget lyfta fram följande verksamheter:

- Vi har i vårt regeringsuppdrag Ungas Innovationskraft under hela uppdragsperioden jobbat innovativt och gått i bräschen för att initiera nya arbetssätt på inblandade myndigheter. Målgruppen unga har involverats från start, bland annat i bedömningsgruppen för utlysningen Mötesplatser, i utformandet av generella insatser genom ett Advisory Board och i riktade fokusgrupper för att följa upp och diskutera det pågående arbetet.
- Vi medverkar i kunskapsplattformen Forum för hållbar stadsutveckling. Denna plattform koppling till och behov av kulturpolitiskt innehåll utvecklas i SOU 2015:88 *Gestaltad livsmiljö – en ny politik för arkitektur, form och design*, som har initierats av kulturdepartementet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Gunilla Nordlöf. Klas Rabe har varit föredragande. I handläggningen har också Antonio Tolj, Annika Järemo, Per-Olof Remmare, Daniel Thuresson och enhetschef Helena Nyberg Brehnfors deltagit.

Gunilla Nordlöf

Klas Rabe